

A Zalakarosi Községi Ház és Könyvtár 2021. évi beszámolója

Az intézmény székhelye: 8749 Zalakaros, Hegyalja u. 40.
Könyvtár címe: 8749 Zalakaros, Liget u. 28.

Az intézmény igazgatója: Sinkovics Norbert

Megbízott intézményvezető: Nagy Zsuzsa

(2022. január 17-től)

Készítette: Horváthné Nagy Elvira
könyvtárvezető

Zalakaros, 2022. február 26.

1. Rövid összefoglaló

a. sikerek, eredmények és trendek (használati mutatók alapján)

Könyvtárunknak 308 beiratkozott tagja volt az évben. 201 fő 14 év alatti, 53 fő 14 és 18 év közötti, 44 fő 18 év feletti és 10 fő nyugdíjas. Továbbra is sikerként könyveljük el, hogy nagyon nagy a könyvtár népszerűsége a 14 év alattiak körében. Emiatt rendezvényeinkkel és könyvbeszerezéseinkkel is ezt a célcsoportot szolgáljuk ki elsősorban, nekik szervezzük a legtöbb programot. A lakosság létszámának több mint 10%-a továbbra is aktív használója intézményünknek. A részleges bezárások ellenére növelni tudtuk a könyvtárhasználatot, és tartani tudtuk dokumentumkölcsonzések számát. Anyagi forrásaink és a jelenlét csekély lehetősége ellenére növeltük a rendezvényeink számát, melyet elsősorban nem külsős előadókkal, hanem saját kreativitásunkat, kompetenciánkat kihasználva tudtunk megvalósítani. Az online szolgáltatásainkat is fenntartottuk, s megőriztük a házhoz szállítás lehetőségét is. Szeptembertől a heti 27 órás nyitva tartásunkat heti 30 órára emeltük.

b. tárgyévi fejlesztések, innovatív lépések

Tárgyi fejlesztésünk nem volt.

Ebben az évben is tartottunk nyári, egy hetes, napközis olvasótábort, melynek programjai nagyon jól sikerültek.

c. az eredményeket jelentősen befolyásoló (pozitív vagy negatív) körülmények

Negatív körülmény: továbbra is a járványhelyzet, a korlátozások, maszkviselet, fertőtlenítés, az iskolával közös főbejárat miatt, a belépési korlátozások (védeltségi igazolás)

Pozitív körülmény: az épületen belüli tanulók és dolgozók részére a jelenléti szolgáltatás folyamatos megtartása.

2. Stratégiai célok végrehajtása

a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által

Kitűzött céljainkat nagyrészt sikerült megvalósítani, hiszen most már számoltunk a járványhelyzet esetleges folytatódásával és már egy kicsit a tapasztalatunk is hozzájárult az óvatosabb vállalásokhoz. A tábort ismét meg tudtuk szervezni és meg tudtuk valósítani 18 tanuló részvételével. Minden nap egy-egy ifjúsági író életrajzához és műveihez kötöttük a foglalkozásokat. A selejtezéssel is terv szerint haladtunk, a felnőtt szakirodalomból és a tankönyvtári tartós tankönyvi állományból vontuk ki az elhasználandó és elavult könyveket. Rendezvényeinket saját humán erőforrásból, de sikerült megvalósítani. Honlapunkon és a helyi médián rendszeresen tudtunk tájékoztatást adni a megvalósult vagy meghirdetett programjainkról. Folytattuk tovább az állományunk számítógépes feldolgozását és a törölt dokumentumok a számítógépes katalógusból is kivonásra kerültek.

b. a pályázati tevékenység támogatása a stratégiai célok teljesülését

Pályázatunk nem volt az év során.

3. Szervezet

Szervezeti felépítésünk és a dolgozók létszáma sem változott az előző évihez képest. Továbbra is a közösségi házzal voltunk összevonva, de külön épületben, egy igazgatóval és az intézményegységben egy könyvtárvezetővel. A könyvtári szakmai feladatokat hárman, mindannyian részmunkaidőben láttuk el. (Részmunkaidős átszámítva 1,1 fő) Közülünk ketten könyvtáros, egy dolgozó pedig informatikus felsőfokú végzettséggel rendelkezik. Az iskolai könyvtári szolgáltatás is feladatunk, melyet egy részmunkaidős, felsőfokú könyvtáros-tanári végzettségű dolgozó lát el, kinek a személye ugyanaz, mint a nyilvános könyvtári munkaidőben alkalmazott dolgozóé. (Így részmunkaidős átszámítás 1,6 fő) A másik könyvtárosunk is rendelkezik pedagógus végzettséggel is. Az informatikusdolgozó pedig munka idejének másik felét a közösségi házban tölti el.

4. Infrastruktúra

a. fizikai terek állapotának változása

Könyvtárunk továbbra is az általános iskola épületében, annak alsó szintjén, 171m²-es alapterületen található. Egyterű, melyben az olvasóterem, a szabadpolcos állomány, a folyóiratolvasó és a számítógépes részleg is csak polcokkal és ülőgarnitúrával elkülönített. A raktár ezen a területen belül van, de külön ajtóval elzártan. Jelenlegi helyén a könyvtár további bővítésre, újabb polcok beállítására, újabb terek kialakítására nem alkalmas. A jelenlegi állományszám folyamatos frissítése történik, mellyel megfelelően képes kielégíteni a könyvtár a használói igényeket.

b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

Összesen 13 számítógéppel rendelkezünk. Ezekből hat a fenntartó által került beszerzésre, mellyel a korábbi 2001-es pályázatban nyert gépek cseréje történt meg öt évvel ezelőtt. Ebből öt gép internethozzáféréssel a könyvtárhasználók rendelkezésére áll. Egy számítógép a könyvtáros feldolgozó munkájára, e-mailek fogadására, ODR rendszerben való keresésre, foglalkozásokhoz való felkészülésre használt. Ezek helyi hálózatba vannak összekötve, így a könyvtáros ellenőrizni tudja a 14 év alattiak internethasználatát. Egy gép egy idegennyelvi pályázat során maradt nálunk tartós használatra, ezen történik a könyvek számítógépes feldolgozása és a helyi hálózat működtetése, ellenőrzése. Egy laptop -szintén fenntartó által vásárolt - segíti a könyvtárvezető munkáját. További három laptop és két tablet a könyvtári programok, foglalkozások alkalmával, interneteléréssel szintén a könyvtárhasználók rendelkezésére áll. Ezeket a DJP pályázat során sikerült beszereznünk.

c. egyéb infrastruktúra

Két projektorunk van, egy régebbi egy korábbi pályázatból és egy projektor pedig szintén DJP-s pályázatból. Két multifunkciós nyomtatóval rendelkezünk, a régebbi fenntartó által vásárolt, az újabb pedig DJP-s pályázatból van. Ezen kívül van egy kameránk, egy DVD lejátszónk, egy CD_s-rádiós magnónk és

két mobiltelefonunk. Könyvtárunk két e-mail címmel, két internethálózattal és egy wifivel is rendelkezik.

5. Gyűjteményi információk

a. gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

Év végi állományunk 16 074 db dokumentumból áll. Ebből 15 191 db a könyv. A kölcsönözhető állomány nagysága 12 800 db, melyet a szabadpolcos állományban helyeztünk el, a fennmaradó rész a kézikönyvtárban található meg, melyet csak helyben kölcsönzünk. A raktárban találhatóak az egy évnél régebbi a folyóirataink, a nyilvános térben pedig az adott évben beszerzett folyóiratok, melyeket helyben használatra és hétvégre kölcsönzésre is lehet olvasni. Szintén a raktárban, osztályonként elkülönítve kezeljük az iskolai tartós tankönyvi állományt. Ezeknek a könyveknek a feldolgozása egy külön számítógépes adatbázisban történik. Mivel újabb polcok elhelyezésére sem a szabadpolcos állományban, sem a raktárban nincs lehetőség, így nagyon fontos a gyűjteményfejlesztés és az apasztás egyensúlya. Ebben az évben a tankönyvtári állományból elavultként 762 db tankönyvet, a nagy könyvtári állományból pedig 257 db könyvet vontunk ki elhasználódás vagy elavulás miatt. A gyarapodás ebben az állományban 347 db volt az évben.

b. gyűjteményfeltárás

Az állományunk dokumentumai az egyedi és csoportos nyilvántartás mellett számítógépes feldolgozásra is kerülnek. A HunTéka program segítségével az állományunk feldolgozása jelenleg 78%-os. Az idei évben 603 db a rögzített rekordok száma és a rendszerből kivonásra kerültek a selejtezésre került könyvek rekordjai is. Így az év végén 11 924 az elektronikus katalógusban rögzített rekordok száma.

c. állományvédelem

Az állományunkat a napfénytől az ablakokon levő relaxa és sötétítő függönyök segítségével tudjuk védeni. Egyéb eszközzel az állomány védelmére nem rendelkezünk. A könyvek kisebb hibáinak javítást, ragasztását magunk végezzük. Rongálás esetén a könyvet megvetjük a könyvtárhasználati szabályzatunkban leírtak szerint. A nagyon gyakran kölcsönzött, nagyon elhasználódott könyveket selejtezzük és igyekszünk belőle több darabot beszerezni a keresettség miatt.

d. digitalizálás

Nem rendelkezünk digitalizálásra alkalmas eszközzel, könyvtárunk nem végez digitalizáló tevékenységet.

6. Szolgáltatások (változások, trendek)

a. célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei

Elsősorban a 14 év alattiak számára szervezzük a legtöbb rendezvényt, hiszen ők könyvtárunkban a legnagyobb létszámú beiratkozók, dokumentumaink kölcsönzői. Szintén gyakori látogatói könyvtárunknak a helyi óvoda csoportjai, akik külön egyeztetéssel kérnek, ill. ajánlunk fel nekik programokat. Mindkét használói csoportban több a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos

helyzetű, sajátos nevelésű igényű, védelembe vett gyermek. Időnként vannak orosz, ukrán, német, s ebben az évben amerikai-magyar kettős állampolgárságú beiratkozók is. Állományunkba szereztünk be idegen nyelvű gyermekkönyveket, mesekönyveket is. A zeneiskola is a könyvtárral egy épületben található. Az oda járó tanulók és a zenetanárok is könyvtárunk tartós tankönyvi állományából kölcsönöznek a kottákat és a tankönyveket. Többször érkeznek könyvtári órára, zenehallgatásra, projektoros kivetítést kérnek, zenei lexikonokat használnak, zeneszerzők életrajza, zeneművek története után kutatnak. A településen levő idősek (Ezüst klub) tagjai a járványhelyzet miatt csoportosan nem kértek, nem látogattak könyvtári rendezvényt, de egyénileg kölcsönöztek, kiállítást tekintettek meg és kértek házhoz szállítást is. Októberben egy hónapon keresztül hirdettünk ingyen beiratkozási lehetőséget felnőtt olvasóink számának növelése érdekében. A gyerekeken keresztül próbáltuk megnyerni őket a „Hozd magaddal a szüleidet a könyvtárba címmel!

b. helyben elérhető szolgáltatások

időszaki kiadványok (saját rendelésű és ingyenes NKA-s folyóiratok) olvasása, zenehallgatás (fejhallgatókkal), számítógép és internethasználat, DJP-s szolgáltatások, foglalkozásokon, rendezvényeken részvétel, könyvtári rejtvények, totók kitöltése, csoportos foglalkozások, könyvtári és könyvtárhasználati órák

c. távolról elérhető szolgáltatások

OPAC használata, előjegyzés felvétele, kölcsönzési idő hosszabbítása, online tájékoztatás, online információszolgáltatás és online programajánló honlapon keresztül

d. közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások

Az online programjainkat nem számítva ebben az évben 49 foglalkozást tartottunk meg, melyen összesen 1240-en vettek részt. Ez 18 rendezvénnyel és körülbelül 400 fővel több, mint a tavalyi évben volt. Egy kiállítást tartottunk, ami ősszel a magyar népmese napja környékén nyitott. Horgolt mesefigurákat mutattunk be, hozzá az adott mesetörténettel, mesekönyvekkel kiegészítve. A nyár folyamán egy hetes napközis olvasótábort tartottunk, melyen 18-an vettek részt. Minden nap több programmal készültünk. Volt benne több olvasásfejlesztő, kézműves, digitális kompetenciafejlesztő foglalkozás, vetélkedő, túra, játék. A nyugdíjas korosztály számára a velünk egy szervezeti egységbe tartozó közösségi ház épületében, a Civil Házban tartott informatikusunk digitális kompetenciát fejlesztő előadást. Könyvtári, könyvtárhasználati órát 24-et tartottunk a 14 év alattiaknak. Olvasásértést és szövegértést fejlesztő foglalkozásunk, könyvbemutató 7 volt. Két digitális kompetenciafejlesztő és 16 személyiségfejlesztő foglalkozás. Ezek elsősorban egy-egy hónap ünnepeihez, nevezetességeihez kötődő kézművességgel egybekötött foglalkozások voltak.

e. online felületek (honlap, közösségi média)

Könyvtárunknak két e-mail címe van, melyet napi rendszerességgel figyelünk. Honlapunk a közösségi házzal közös, de azon belül strukturálisan is elkülönülő. Ennek a feltöltése folyamatos, rendszeresen frissülő. Az információk felvétele is napi szintű. Ezen nem csak nyitva tartásunk, elérhetőségünk, de programjaink és az azokról történő beszámolók, képek is

megtalálhatók. A helyi médiában rendszeresen bemutatjuk rendezvényeinket, jelentetünk meg saját készítésű plakátokat, meghívókat. Itt is többször tesszük közzé nyitva tartásunkat. Ebben az évben a Karosi Krónikában 10 a Zalai Könyvtári Levelezőben egy médiamegjelenésünk volt.

7. Minőségirányítás

a. használói elégedettségmérés

Használói elégedettségmérést folyamatosan végzünk a honlapunkon felrakott elégedettségmérési kérdőíven keresztül, melyet a könyvtárban nyomtatott formában is ki tudnak tölteni a könyvtárhasználók. A rendezvényeink végén szóban is többször érkezik vélemény.

b. önértékelés

Havi megbeszélés keretén belül végezzük el szóban az értékelést, melynek tapasztalatait a következő havi programok, munkák elvégzésénél igyekszünk beépíteni.

c. megyei hatókörű városi könyvtár segítő szerepe a minőségirányítás előkészítésében (a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL törvény 66 §. j) pontja alapján)

-

8. Tudományos kutatás és kiadványok

Tudományos kutatást nem végeztünk. Kiadványa a velünk egy szervezetben levő intézménynek, a közösségi háznak volt, melyből könyvtárunk állományába 4 db-ot kaptunk.

9. Partnerségi együttműködések

a. kiemelt téma: könyvtári, közgyűjteményi, közművelődési, közoktatási együttműködés és az önkéntesség

A tavalyi évhez képest nincs változás. Írásos együttműködési megállapodás van a Nagykanizsai Tankerületi Központtal az iskola könyvtári szolgáltatások kapcsán. Nagyon szoros az együttműködésünk a közösségi házzal, mely tőlünk külön épületben található, velük vagyunk egy szervezeti egységben és gazdálkodásban. Vannak közös szervezésű rendezvényeink is. Partnerünk a Zalakarosi Óvoda és Bölcsőde, több rendezvényünket látogatják. Kapcsolatban vagyunk helyi civil szervezetekkel, kiemelten a Zalakarosi Kulturális Egyesülettel, mely jutalomvásárlással támogatta egyik rendezvényünket. Könyvtárak közül a zalaegerszegi Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtárral a legszorosabb a kapcsolatunk. Folyamatosan részt veszünk az iskolai könyvtáros szakmai rendezvényeken, foglalkozásokon is. Vállatunk közösségi szolgálatot teljesítő tanulót, új együttműködési megállapodást kötöttünk a nagykanizsai Piarista Általános és Középiskolával.

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei

a. a könyvtár megjelenése médiumokban

Elsősorban a Zalakarosban megjelenő helyi médiában jelentetünk meg magunkról cikkeket. A Karosi Krónika a település lakói számára nyomtatott és

online formában is megjelenik. Ebben az évben 10 alkalommal volt a könyvtárról benne cikk vagy információ. A megyei könyvtár Zala Megyei Könyvtári Levelezőjében is volt egy cikkünk. Saját Könyvtári Krónikát is készítünk, melyben a rendezvényeinkről készült leírásokat, képeket gyűjtjük össze.

b. lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculat, kommunikáció)

A honlapon folyamatosan szöveges beszámolók és képek találhatók megvalósult rendezvényeinkről. Készült logó az összevont intézményről, melyet minden online és papíralapú dokumentumon használunk. A város honlapján és a Képújságban is jelentetünk meg könyvtári információkat. Könyvjelzőket készítünk, melyen elérhetőségünk és nyitva tartásunk szerepel, ezeket ajándékba adjuk.

11. Összefoglaló a megyei hatókörű városi könyvtár által

a. a megye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos tevékenységének intézményre gyakorolt pozitív hatásairól,

Szervezi, segíti, koordinálja és ellenőrzi a megyében működő könyvtárak statisztikai adatszolgáltatását, az értelmezést. Szakmai műhelynapokat szervez, ahol sok könyvtárszakmai információt kapunk. A beszámoló és munkaterv elkészítéséhez segítséget, tanácsokat kérhetünk. Szakmai nap keretében ismerkedhetünk más könyvtárak jó gyakorlatával. Pályázatokra hívja fel a figyelmünket.

b. a könyvtár tevékenységét segítő 2021-ben nyújtott szolgáltatásairól,

Az Országos Könyvtári Napok programjaihoz pályázattal segítette a helyi rendezvények megvalósulását.

c. a települési könyvtár fejlesztésével kapcsolatosan végzett koordináció keretében a fenntartónak megtett javaslatokról,

Tájékoztatásokkal segítette a járványhelyzetben a munkánkat.

12. A koronavírus-járvány okozta változásokról

a. a pandémia hatására kialakított új szolgáltatások milyen mértékben befolyásolták a szolgáltatási környezetet és ezek milyen módon voltak fenntarthatóak a 2021-es évben?

A pandémiás helyzet miatt 2021. januártól 2021. június végéig folytattuk a külsős könyvtárhasználók számára a 2020 szeptemberében elindított küszöbkönyvtári és házhoz szállítási szolgáltatásunkat. Mindkét szolgáltatást folyamatosan igénybe vették a városban élő felnőtt olvasóink. Az épületen belüli könyvtárhasználók jelenléttel is tudták használni a könyvtárunkat. Ez időben megnöveltük a honlapunkra feltett online szolgáltatásainkat. Nemcsak könyvajánlókat, hanem rendezvények videófelvételeit, online könyvtári játékokat tettünk közzé számukra. 2020. július 1-jétől a szabadságok kiadása

miatt egy hónapra zárva tartottunk. Augusztus 2-ától jelenléti szolgáltatással nyitottunk újra, csak a városi rész nyitva tartásával heti 15 órában.

Ebben az időszakban nagymértékű selejtezést is végeztünk az elavult, elhasználódott, elsősorban felnőtt szakirodalmi állományunkból 257 db-ot vontunk ki. Közben a raktárban felgyülemlett tartós tankönyvi állományból is kellett kivonnunk. Ez összesen 762 db elavult tankönyvet jelentett.

2021. szeptembertől jelenléttel kezdtük a heti 30 órás nyitva tartást, beleértve a szombati két órát is. November 4-től korlátoztuk a belépést, csak maszkban, kézfertőtlenítés után lehetett a könyvtári térben jelen lenni. 2021. december 1-jétől pedig ismét áttértünk a külsős felnőttek esetében a küszöbkönyvtári szolgáltatásra. Ezt az indokolta, hogy a könyvtárba csak az iskola főbejáratán keresztül lehet bejönni, ezért, ha az iskolába lépés feltételei változtak, kénytelenek voltunk mi is azokat elfogadva alkalmazkodni.

b. hogyan befolyásolta a világjárvány az intézmény meglévő stratégiáját, illetve a középtávú stratégiai tervezést?

A nagy rendezvényeinket tavasszal nem tudtuk megtartani. Így a költészetnap verses-zenés előadás helyett tavaszi versíró és rajzpályázatot hirdettünk, melyre június közepéig lehetett pályázatokat beadni. Nagy örömünkre szép számmal készültek alkotások a zalakarosi felnőtt lakosság körében is. A másik nagy rendezvényünk az októberi Országos Könyvtári Napok, melyet meg tudtunk valósítani. Történelmi kvízzjátékot, egészséges életmódról vetélkedőt, kézműves foglalkozást és felnőtteknek „Szépkorúak az online térben” címmel előadást szerveztünk. Ennek a lebonyolításához ismét pályázattal éltünk. A felnőtteknek október havi ingyenes beiratkozási kampányt indítottunk, mely szépen megemelte felnőtt olvasóink számát. Igyekeztünk humán erőforrásainkat és saját kreativitásunkat kihasználni, ezekre építettük programkínálatunkat. Teljes lezárás nem volt, tudtunk dolgozni, növeltük az online jelenlétet. A fertőtlenítés és a maszkhasználat pedig szinte napi rutinná változott a munkánkban. A könyvtárunk aktív használóinak száma, a kölcsönzések és helyben használatok száma nem csökkent, nyitva tartási óráink számát pedig növelni tudtuk.

MELLÉKLET: Az éves mutatók számokban

Zalakaros, 2022. február 26.

Jóváhagyta:

Dátum:

Nagy Zsuzsanna

megbízott intézményvezető

Készítette: Horváthné Nagy Élvira

könyvtárvezető

fenntartó

